

Till gagn och varaktig nytta. Westman – Wernerska stiftelsen 1913 – 2013. Utgiven av Östergötlands museum.

Kultur är något som ständigt omger oss. Vi tänker sällan på att vi är ideliga kulturkonsumenter. Kanske för att kultur blivit ett finord som stänger ute många av oss. Men du som promenerat utmed Stångån, besökt Fenomenmagasinet med barn eller barnbarn, slunkit in på Passagen för att titta på konst, suttit en stund på biblioteket, läst en bok av en linköpingsförfattare, glatt dig att Jan Berglin fick Tage Danielssons pris eller deltagit i högmässan i Domkyrkan och S:t Lars kyrka, du har också upplevt och förhoppningsvis njutit ett stycke av Linköpings rika kulturutbud. All kultur kostar. Och vi har mycket att tacka Westman – Wernerska stiftelsen för vår möjlighet att ta del av den. Allt jag nämnde ovan har haft nytta och fått hjälp av denna stiftelse. Henric Westman överlämnade år 1913 en gåva till Linköpings stadsfullmäktige och blev därmed mecenat av kultur i Linköping och Östergötland in till våra dagar. Östergötlands museum ger nu ut ett praktverk om stiftelsen och allt vad den bidragit med genom hundra år. Boken består av tre delar. Här berättas om Linköpings samtida historia med särskild anknytning till Henric Westman. Olika projekt och verksamheter som finansierats av stiftelsen blir också belysta i grunden. Dessutom redovisas i kalendarisk form alla de projekt som beviljats medel från stiftelsen. Allt som allt 521 stycken. Det är en vacker bok som belyser Linköping ur en mängd olika infallsvinklar. Författarna är många och jag gör det enkelt för mig och nämner några av de mest namnkunniga. Gunnar Elfström är den allomstädes närvarande skildraren av det samtida Linköping. Dagny Cnattingius postuma text om Henric Westman är enkel och charmig. Bertil Torekulls berättelse om det dramatiska Humanistdygnet 1996 berör, liksom Christer Fällmans historik över Passagen. Christer Fällmans namn har för övrigt fallit bort i bokens presentation av författare. Anita Arbrandts Stångåpromenad och Anita Löfgren Eks skildring av Östergötlands museums tillkomst och utveckling är också två pärlor bland många andra.

För vem är den här boken skriven? Här finns en risk att svaret blir: för alla och för ingen. Boken famnar över stora områden. Och författarna är som sagt i plural. Kanske hade det varit bättre att ge uppdraget till en eller två författare som därmed också kunnat föra samman boken till en mer enhetlig läsupplevelse. Ändå är detta en skön bok att bläddra och försjunka i. Kulturen och humanismen är långt ifrån döda.

Däremot häpnar jag inför förordet som konstaterar att uppdraget som ordföranden i stiftelsen innehafts av "flera män, men även två dugliga kvinnor". Vad menas med detta? Att det är sällsynt hitta den egenskapen hos kvinnor? Det låter som om stiftelsens nuvarande nämnd dröjt sig kvar lite för länge i 1913. Det har passerat dryga hundra åren sedan dess. Vakna!

Jakob Carlander